

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 7C/127/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513203613
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2513203613.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpeného: JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Námestie Benku 9-C1, 811 07 Bratislava proti žalovanému: B. A., U.. XX.XX.XXXX, F. R. K.. N. X, XXX XX D.Š., F. Č. Ú. Ž., o zaplatenie 50,50 eura, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 11.03.2013 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 50,50 €, čo predstavuje cenu cestovného lístka v sume 0,50 € a postih za cestovanie bez platného cestovného lístka vo výške 50,-€, teda celkovo vo výške 50,50 €, pretože žalovaný dňa 15.03.2011 na linke MHD č. XX sa nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom. Žalovaný dlžnú sumu dodnes neuhradil a nereagoval ani na písomnú upomienku.

Žalovaný sa k doručenej žalobe nevyjadril.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd prejednal vec v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o drobný spor, a z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. XXXXXXXX zo dňa 15.03.2011, pokusu o zmier zo dňa 26.04.2011, ostatného spisového materiálu zistil tento skutkový stav veci:

Žalovaný cestoval dňa 15.03.2011 v čase o 10:47 hod v Bratislave na linke mestskej hromadnej dopravy č. XX, číslo voza XXXX/X, kde bol kontrolovaný revízorom so služobným číslom XXXX, pričom cestoval bez cestovného lístka. Totožnosť žalovaného bola overená občianskym preukazom. Žalovanému bol uložený postih v sume 50,50 eura. Žalovaný uložený postih nezaplatil, ani po pokuse o zmier zo dňa 26.04.2011.

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 772 Občianskeho zákonníka, podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená.

Podľa § 12 ods.1 prvá veta zák.č.168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení účinnom dňa 14.2.2011, potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora, sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu / § 14 ods. 3, / ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom, alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu. Podľa § 14 ods. 3 vyššie cit. zák. úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom (§ 9 písm. b/) je 20-násobok základného cestovného bez príplatkov a zliav, v mestskej autobusovej doprave je 100-násobok.

Podľa § 9 písm. b/ vyššie cit. zák. dopravca je prostredníctvom vodiča, alebo iného člena osádky autobusu, alebo iného svojho zamestnanca povereného výkonom kontroly (revízor), alebo organizáciou prepravy (dispečer) oprávnený dávať cestujúcim pokyny a príkazy na zaistenie ich bezpečnosti, alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Vodič, alebo iný člen osádky autobusu, alebo revízor, môže uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, zaplatiť cestovné a úhradu, alebo sa preukázať osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa trvalého bydliska, číslo občianskeho preukazu (cestovného pasu prípadne iného dokladu totožnosti), v prípade neploletého cestujúceho meno a priezvisko zákonného zástupcu.

Podľa § 14 ods.2 vyššie cit. zák. úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom /§ 9 písm. b) / je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav, v mestskej autobusovej doprave je stonásobok.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu 15.3.2011), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 108 Občianskeho zákonníka, práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb..

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihlada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Na základe predložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Žalobca je právnickou osobou, keď k predmetu jeho podnikania uvedeného v obchodnom registri patrí pravidelná verejná cestná hromadná mestská doprava osôb. Pri uzatváraní a plnení zmluvy o preprave osôb koná v rámci svojho predmetu podnikania. Z uvedeného vyplýva, že žalobca má postavenie dodávateľa (§ 52 ods. 3 OZ). Žalovaným je fyzická osoba nepodnikateľ, teda ide o spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Nakoľko spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, v tomto prípade to znamená, že zmluva o preprave osôb uzavretá medzi žalobcom - dodávateľom a žalovaným - spotrebiteľom je zmluvou spotrebiteľskou, a preto súd dospel k záveru, že ide o spotrebiteľský vzťah.

Čo sa týka vyššie citovaného ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., toto je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a je treba ho aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. (ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy) povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offa, t.j. zo zákona (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/295/2013 zo dňa 19.08.2014), teda aj bez toho, aby sa žalovaný premlčania sám dovoľával. Právna úprava v ustanovení § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom je potrebné zdôrazniť, že vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Keďže toto ustanovenie je procesného charakteru, platí táto povinnosť odo dňa účinnosti citovaného zákonného ustanovenia, teda aj na právne vzťahy, ktoré súd v predmetnej veci posudzoval. Citované zákonné ustanovenie upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv, a to vo všetkých veciach, v ktorých bolo začaté súdne konanie a v čase účinnosti tohto ustanovenia nebolo vo veci ešte rozhodnuté (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/621/2014 zo dňa 24.9.2014 a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/771/2014 zo dňa 17.12.2014). Ak by bolo úmyslom zákonodarcu odlišne upraviť posudzovanie právnych vzťahov, resp. nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane premlčania) vo veciach pre účinnosťou tohto ustanovenia, resp. zák. č. 102/2014 Z.z., toto by bolo obsahom prechodných ustanovení citovaného zákona, nakoľko problematiku začatých a neskončených konaní, ako aj účinky vykonaných procesných úkonov riešia prechodné ustanovenia. Platí základné pravidlo, podľa ktorého ak zákon neustanoví inak, platí nový zákon aj v konaniach, ktoré boli začaté pred jeho účinnosťou. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona.

Ako už bolo uvedené, predmetné ustanovenie je (súčasne) ustanovením procesným, keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vznesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva žalobcu. Je potrebné uviesť, že premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

Súd z predložených listinných dôkazov zistil, že hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok bolo vystavené dňa 15.03.2011. V danom prípade teda 1- ročná premlčacia doba v zmysle § 108 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňa 16.03.2011 a uplynula dňa 16.03.2012. Nakoľko žalobca žalobu podal na súd až dňa 11.03.2013, teda až po uplynutí premlčacej doby, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a žalovanému, ako úspešnému účastníkovi konania, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žalovaný návrhom neuplatnil priznanie náhrady trov tohto konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.)